

ELS ACTES I LLUR INTERPRETACIÓ A LES CIÈNCIES SOCIALS*

Thomas Luckmann

Universitat de Konstanz

RESUMEN

El autor aborda en este capítulo el problema de los actos en la vida cotidiana y su significado. Se trata de ofrecer unas claves hermenéuticas que permitan acceder al núcleo de las relaciones sociales y comunicativas del mundo de la vida. Nos encontramos, pues, ante la propuesta de hermenéutica sociológica.

ABSTRACT

The author treats the problem of the acts in the daily live, and the problem of its meaning. He offers the hermeneutic keys which permit to acces at the core of the social and comunicative relations of the live world. The article is, then, a proposition of a sociologic hermeneutique.

* Traducció de l'alemany: Francesc Ballesteros i Balbastre.

I. Introducció

És natural que els homes, per tal com vivim i actuem, enfoquem el nostre saber vers l'estructura del món, àdhuc la del món social. Això és particularment evident en el cas de les accions socials, sobretot a través dels qüestionaris, converses, explicacions, etc. dels diferents processos comunicatius. La major part de les vegades utilitzem el nostre saber sense posar-nos a pensar com ho fem; el saber discorre sense adonar-se'n dels pressupòsits d'allò que fem o ometem, d'allò que diem i d'allò que no diem. A voltes posem el nostre saber en l'acció d'una manera més o menys "reflexa", com ara quan ens adonem que allò que per nosaltres és evident, no ho és tant per a l'oient, i que cal donar-li una explicació. Sigui "ingenu" o "reflexe", el saber tipificat accedeix tipificadament a l'acció social, en especial a l'acció comunicativa, en la mesura que dóna compte dels participants en el procés comunicatiu com d'un "context" recíproc que presuposa qualsevol formulació.

En la vida diària, d'aquesta circumstància (essencialment constitutiva de la quotidianitat) no se'n deriva cap dificultat fonamental que calgui de fet ensinistrar. No pot dir-se el mateix de la ciència.

Els científics de la naturalesa veuen en llur objecte un procés mut en si, només manipulable a través de preguntes, les respostes de les quals són medicions. En canvi, els científics socials ho tenen més fàcil i més difícil; l'objecte de llur interès sap coses i parla, i això molt abans que hi hagués ciències capaces de fer-li preguntes i que llur saber del món donés compte d'aquest món a l'activitat científica. Dit d'altra manera, l'objecte de les ciències naturals es constitueix d'alguna manera mitjançant processos de medició teòricament motivats; després que la "realitat" s'ha constituït així en dada mesurable, podrà ser interpretada teòricament. L'objecte de les ciències socials, en canvi, es preconstitueix com a món social mitjançant les accions orientades i guiades per persones no científiques. Abans que pugui ser interpretat teòricament, el món social pre-científicament constituït només pot ser diguem-ne científicament post-constituït com a dada.

En la lògica de la interpretació, en l'objectiu de les explicacions sobre les causes i els efectes i en la visió cosmològica no hi ha cap diferència fonamental entre ciències naturals i ciències socials. La diferència, però, rau en la manera de donar-se els objectes. En les ciències socials, la interpretació té a veure, per dir-ho així, amb les pre-interpretacions; les ciències naturals, no.

Aquestes verificacions poden prendre's abstractament i sense referència al treball diari de la ciència quant a les investigacions metodològicament basades en dades. Tractem doncs d'esbrinar el problema de la pre-interpretativitat de les dades de les ciències socials, d'aquell fragment de la realitat que alhora passa per ser un terreny més o menys privilegiat de la realitat social: l'entrevista. A l'entrevista no només parlen els homes als homes, sinó que també do-

nen resposta a preguntes d'alguna manera plantejades per un determinat tipus d'homes (els científics).

II. Un exemple per a la historicitat de l'objecte de les dades sociològiques: l'entrevista

Les actes de les entrevistes (transcripcions de les entrevistes enregistrades) poden entendre's com a dades sociològiques en un doble sentit. En primer lloc, permeten una documentació gairebé immediata, amb un grau de mediació "tècnicament" controlat, una forma de comunicació determinada, recíprocament i immediata de l'acció social: l'entrevista. En segon lloc, les actes mediatitzen el testimoni subjectiu sobre quelcom que l'entrevistat sap (per exemple, que creu o suposa saber), perquè ell mateix ho ha viscut, o ho ha vist o ho ha escoltat d'un altre i sobre la qual cosa pot formar-se una opinió: sigui un fet passat descrit com "real", sigui un sediment subjectiu sobre fets passats i transformat en "opinió", "judici", expectativa, aclariment o coses per l'estil.

En general, l'interès real de la investigació sociològica no rau en el fet mateix de l'entrevista, sinó en allò sobre el qual es duu a terme l'entrevista, en allò que a través d'ella s'arriba a saber. Aquest interès històric en els "esdeveniments" objectius, i en llurs circumstàncies, condicions i conseqüències, constitueix de manera explícita el motiu predominant perquè l'entrevista es realitzi: dintre de la posició teòrica del procés científic, aquest interès es correspon amb les necessitats diàries de (sota certes circumstàncies) aportar diverses experiències del proïsme: el camí vers la bústia més propera, la causa d'un accident, etc. No només en la posició teòrica de la ciència, sinó també en la vida "natural" de cada dia, diversos mitjans s'utilitzen sistemàticament, des de les simples qüestions fins a les estratègies indirectes de captació d'informació. No obstant, a més d'aquest interès històric diguem-ne "real-ingenú", en totes dues posicions és possible fer una reflexió comprensiva del fet comunicatiu d'una sèrie de preguntes-respostes, d'un relat, d'una entrevista i aquesta reflexió sovint es fa en els dos casos.

Però les raons d'aquesta consideració menys normal no són les mateixes. En la posició teòrica, es tracta de raons sistemàtico-metodològiques (control del ritme de l'entrevista, etc.) o reflexivo-reals (anàlisi conversacional).

En la reflexió natural, en canvi, són pragmàtico-comunicatives ("reparació" dels malentesos comunicatius de tota mena, formulació del "nus" del que ja s'ha dit o de la seva repetició, etc.).

La diferència entre el fet comunicatiu com a forma d'acció social i del seu "contingut" com a espècie de "sentit substancial" està fortament arrelat en el nostre saber quotidià de la "realitat" del món. Tot ve a demostrar que

aquesta diferència no està limitada a alguna visió del món, que no és "culturalment específica", sinó que constitueix una part de totes les "ontologies" del sentit comú. Hom topa arreu amb la convicció que hi ha esdeveniments que són independents del discurs, però dels quals es pot parlar; el fet de parlar i allò de què es parla no són mai intercanviables; cal aturar-se a distingir entre el tema d'una conversa, d'un informe o d'una declaració d'amor, i el mode i manera com es realitzen aquests actes comunicatius. Fins i tot quan hom parla expressament dels discurs, el discurs passat (mediat o immediat), possible o futur s'esdevé "contingut" del fet comunicatiu actual.

Les actes de les entrevistes són textos "històrics". Pertanyen a un nivell "històric" on les interpretacions del text prenen la forma d'actualitzacions que ben bé podem anomenar nivell 1. Els diàlegs, abans actuals, es van actualitzant respectivament en esdeveniments comunicatius, que nosaltres situem com un segon nivell històric o nivell 2.

En aquests esdeveniments s'emprèn una reconstrucció sempre articulada, per exemple, en generalitzar, tipificar o reduir a un sol esdeveniment, la reconstrucció d'uns fets passats, però que d'alguna manera tenen actualitat social. A aquest nivell "històric" del fet l'anomenem nivell 3. Aquest pot tenir la particularitat que es refereix al mateix, almenys en part, a un fet socialment precedent: nivell "històric" 4. Per exemple, la conversa sobre una conversa. Fem, doncs, una presentació esquemàtica, en la mesura que es tractava d'una entrevista sobre un diàleg que ell mateix es referia a un diàleg precedent.

Nivells "històrics"

- 1 Actes d'entrevistes: documents actuals que respectivament interpreten una
- 2 entrevista, que era alhora un fet comunicatiu actual i la reconstrucció d'una
- 3 conversa, que abans era un fet comunicatiu actual i alhora la reconstrucció d'una
- 4 conversa, que abans era un fet comunicatiu actual amb un "contingut" determinat.

Suposem que aquest "contingut" no contingué cap reconstrucció explícita. Llavors estaríem al nivell 4. Evidentment, però, el "contingut" d'aquest nivell té una història; només que nosaltres no ens hi referirem de nou en el nostre exemple.

Per regla general, ens interessen, com ja hem dit, les actes de les entrevistes com a documents d'una reconstrucció, no com a documents del reconstruir

mateix. Assagem d'efectuar una reconstrucció del succés, del diàleg, sobre la reconstrucció que es va emprendre amb l'entrevistat, sobre el nivell "històric" 3 o, en certes circumstàncies, sobre el nivell 4; però per regla general no la mateixa "història", com si el seu sediment pogués ésser subsidiàriament interpretat com el darrer nivell reconstruïble de l'esdeveniment. Després de tot el que s'ha dit, és evident que la investigació científica sociològica és essencialment històrica, però que justament aquesta limitació històrica de les dades, amb què topem en l'exemple de l'entrevista, constitueix el cas normal. Els "protoesdeveniments" ja han passat; malgrat que a les reconstruccions són indirectament accessibles. I aquestes reconstruccions necessiten per la seva part d'una reconstrucció científica sociològica.

En tots els nivells històrics de l'entrevista, l'acció (com a acció respectiva actual comunicativa) es creua amb una reconstrucció de les accions, en les quals sempre es presuposa una construcció transitòria del sentit de l'acció. Que les ciències socials no tenen cap accés a una "proto-acció" actual, sinó només a les reconstruccions "comprehensives" que les reconstrueixen i interpreten "comprehensivament" com a dades, no significa doncs que s'hagi suspès la qüestió de la constitució del sentit en les accions. Només que aquesta qüestió no cal plantejar-la com la qüestió d'una ciència social empírica i històrico-interpretativa; aquesta té a veure amb la reconstrucció tipològica d'una reconstrucció tipològica transitòria. Cal tractar doncs aquesta qüestió com a pre-qüestió d'una interpretació metòdica sociològica. Per a això, farem a continuació algunes breus consideracions.

III. Per a la constitució del sentit de l'acte i la seva reconstrucció tipològica

El sentit d'un acte es desenvolupa en una multiplicitat historicada de processos de consciència. La consciència que, per definició, és consciència de quelcom i no res en si, inclou el corresponent *de*, el correlat dels processos intencionalment en la forma de disposicions sintètiques. Aquest correlat mostra la seva estructura universal com si es tractés de percepcions, records o representacions fictícies: els objectes intencionalment tenen un nus temàtic que, per la seva banda, està envoltat per un horitzó obert. Els resultats del nus temàtic del corrent de consciència (les síntesis d'identitat del temps intern) cal plantejar-los amb una teoria de la rellevància. Només val a dir que en el corrent de consciència aquests nusos brollen com a vivències en base a les rellevàncies sobre motivacions temàtica i interpretativament entrelligades. Tota vivència, al costat del nus actual de la fase vivencial, conté alhora una sèrie d'elements apresents (p. ex.: la visió frontal d'un objecte comporta una consideració "automàtica" del seu revés). En totes les vivències en el terreny de la realitat

quotidiana, llurs corresponents tipus (l'esquema dels elements subjectivament magatzemats, afins i temàticament diferents) estan sempre "apresentats" en síntesis passives. Així, per exemple, en la vivència d'una flor—fins i tot abans de les classificacions subjectives i culturals socialment mediatitzades— s'aglutina en una forma tipificada la síntesi de diferents propietats d'olor, tacte o utilitat. Tota aquesta mena de síntesis i presentacions que envolten els nusos pròpiament temàtics, es barregen amb la unitat comprensible de l'experiència natural quotidiana de l'objecte. Totes les vivències (i no sols les que es refereixen als objectes de la percepció) es constitueixen "automàticament" (per tant ja a un nivell de síntesis passives) en tipificacions. Aquesta és la base significacional de totes les activitats que pròpiament construeixen el significat.

Les vivències que es centren en el jo, que per tant no es limiten a "discòrrer", estan caracteritzades pel seu alt grau de certesa i per la seva superació del nus vital i per una clara regularitat de les seves fases del corrent vital.

Aquestes vivències—que nosaltres anomenem experiències— són essencialment actuals i encara manquen d'un sentit propi. El sentit de l'experiència es construeix, però, quan el jo es dirigeix al corrent d'experiència—o a una fase determinada d'un corrent d'experiència encara no conclòs— i aquesta estableix una connexió que va més enllà de la soma actualitat de les propietats vivencials. El sentit es constitueix per tant en la consciència d'una relació entre una experiència i altra. Aquesta altra pot ser una experiència anterior considerada, per exemple, similar ("un altre cop aquesta flor"), o un esquema d'experiència ("això és un clavell dels Alps") o una dita ("els clavells dels Alps estan protegits"). El com i el perquè d'aquests resultats de consciència en què es forma el sentit de les experiències no sols depenen de cada situació, sinó de manera decisiva també del sistema de rellevància subjectiva. Ja que l'experiència originària no sols està determinada per aquest sistema dintre de l'horitzó d'experiències d'una situació, sinó també per la connexió activa en què s'hi troben l'experiència originària i la interpretació posterior.

Tanmateix, què significa connexió activa? Què són les accions? Són experiències pre-projectades pel jo vers un fi i realitzades en vistes a aquest fi. Els actes es componen doncs d'un projecte i d'una realització. El projecte es conforma, mentre que l'objectiu, en l'actual corrent, d'experiència, es dona amb antelació com una situació utòpicament assolible evidentment amb diferents graus de claredat i certesa. Aquests graus depenen de la força amb què l'acte s'esdevé rutinari. L'acte brolla no només quan hom pensa en un objectiu, sinó que hom tracta alhora d'assolir-lo.

És clar que els actes són ambigus. Unes vegades, tenen aquell sentit que surt de la comprensió conscient d'una relació entre cadascuna de les experiències actuals respectives a cada fase de l'acte i l'objectiu de l'acte. L'acte és des del començament ple de significat, en la mesura que es dirigeix vers un

fi. A més, però, cada acte acabat –i naturalment cadascuna de les fases que els actes han travessat– queda en endavant tematitzat, i també les experiències simples que manquen d'una estructura temporal d'acció complexa. Evidentment, en tot cas l'acte pot entrar en relació amb altres coses: accions prèvies, dites sobre accions, justificacions, plans de vida, normes institucionals, etc. Només amb *la* diferència de les experiències simples, ja que fonamentalment en les accions (encara que de fet no en la majoria d'elles) es pot realitzar el sentit originari i específic determinat per la seva estructura temporal. Si l'acció es realitza, si el fi s'assoleix (o si hom falla en l'intent), el sentit antecedent originari roman definitivament conclòs. Tant els agents dels actes com els que els observen o els que senten a dir dels actes poden però posar l'acte conclòs en una nova relació, és a dir, donar-li una altra interpretació. Aquest segon, i només aquest segon estrat roman fonamentalment "obert". És cert que fàctiques només són determinades accions sota certes circumstàncies. Les raons d'això cal cercar-les bàsicament en l'ample corrent vital de l'agent, en la rellevància intersubjectiva social i, finalment, històrica d'algunes accions. Sempre hom arriba a aquella forma de l'acció que anomenem acció social.

Una acció social és tota acció que es dirigeix vers els altres. Els altres: sobre tot determinat proïsme, sigui un proïsme físicament present o absent. Es pot agafar una flor dels Alps per donar-la a una amiga que va amb nosaltres o per (si l'amiga no hi ha anat) endur-nos-la de l'excursió. El projecte pot dirigir-se a un mot ("posar una flor dels Alps a la tomba") o a algú que encara no ha nascut (com en els testaments). Tanmateix, l'acció social pot referir-se a uns altres només de manera tipificada ("membres del cos de guardabosc") o fins i tot només a realitats socials anònimes ("protecció de plantes"). Una acció social, si de fet assoleix també el coneixement d'altres, pot ésser interpretada per altres homes en la seva intenció i interpretació ulterior. El tipus més important d'acció social és naturalment el que té lloc d'una manera concreta entre intersubjectivitats: mitjançant la presència física dels altres l'acció social arriba a conèixer-se. A més, aquí l'acció està co-determinada pel proïsme no només en el projecte, sinó també en la realització d'un medi comú.

De totes les accions socials es pot dir que a l'ambigüitat i a la fonamentació general de l'acció en les experiències i en les vivències ve a afegir-s'hi l'estructura específicament significacional d'aquestes experiències, les quals han estat projectades sobre un determinat proïsme tipificat o anònim. L'acció social està així co-determinada pels altres anticipadament: en el cas de l'acció social immediatament mútua, de manera addicional a l'anticipació també concreta del procés de l'acció. La forma més important d'aquesta "co-determinació" de l'acció és la comunicativa; en el cas concret de la intersubjectiva s'esdevé mitjançant formes essencialment orals de la comunicació, en

l'acció mediatitzada mitjançant objectivacions dels actes comunicatius, per exemple, els textos.

Al costat dels actes objectius comunicatius en sentit estricte hi ha naturalment altres molts resultats objectius de les accions socialment codeterminades —des de les obres públiques i carreters fins als discursos amb segones o dolentes intencions.

Ara bé, tota acció social que ve a conèixer-se és "interpretada". Llavors cal preguntar: de quina mena és aquesta "interpretació"? D'antuvi, és "automàtica"; el sentit típic de l'acció és copsat apreativament pel co-agent o per l'observador, sense que s'arribi a un judici conscient que pugui ser una acte interpretatiu. Això és el que s'esdevé quotidianament. Però quan es tracta d'una situació problemàtica des del començament, el punt de partida serà també una situació típica donada que es manifesta, però, com a insuficient i que cal ponderar en interpretacions addicionals. Malgrat, però, que la situació no sembli problemàtica originàriament (tot i que el corrent d'acció trenqui violentament el sentit automàtic apreativat de l'acció), l'acció subsegüent esdevindrà un problema interpretatiu. El sentit típic de tota acció quotidiana té naturalment la seva història. El sentit s'ha format gràcies a les interpretacions passades en què la situació i el corrent d'acció eren problemàtics i eren continuats fins que s'hagués conformat una situació típica suficient pels objectius pràctics corrents del sentit de l'acció. Aquestes interpretacions poden tenir lloc a la mateixa vida conscient de l'agent, co-agent o observador. La major part de les vegades, però, aquestes interpretacions s'acumulen a partir del bagatge cultura social i dels sediments comunicatius de les interpretacions passades dels altres.

Format en interpretacions pròpies o estranyes, el sentit típic de les accions es refereix a les realitats socials objectives (justificacions, normes, usos, lleis, rols socials), al sistema de rellevàncies subjectives dels co-agents (interessos dels socis, contraris, etc.) o dels observadors (espectador, espia, teòric, etc.) i el sistema de rellevàncies subjectives dels agents mateixos (llurs projectes d'acció —suposadament vistes des de fora— i llurs motius). El sentit de les accions socials té doncs una doble component subjectiva i objectiva. La component objectiva es refereix a les institucions històriques concretes. L'ur sentit es remet tant als objectius i a les raures del caràcter que governen llur acció, com a llur interpretació "simbòlica", és a dir, religiosa-trascendental. Les dimensions subjectives es refereixen al sentit dels corrents d'acció (i als resultats i conseqüències dels corrents d'acció) pels agents, co-agents i observador; aquest sentit pot ser evidentment relatiu.

IV. L'exposició: reconstrucció tipològica del significat de les accions comunicatives

El sentit actual relatiu a cada acció és per a l'agent l'objectiu pre-projectat de la seva acció; pels altres, pels co-agents o pels observadors, aquest sentit –amb ajut del bagatge subjectiu de coneixements sobre accions tipificades– és tipològicament reconstruïble amb més o menys fidelitat. Per a l'agent mateix i pels altres, el sentit d'una acció conclosa té lloc en destriar una explicació de les moltes possibles de l'acció dintre d'una successió d'accions històriques, biogràfiques i institucionalment subordinades. En qualsevol cas, l'agent no posa el sentit de l'acció en general, per tal que altres l'interpretin, ni que sigui conscient del fet que el co-agent o l'observador puguin interpretar tipificadament tant la seva acció com la seva acció conclosa. Al capdavall, ell fa el mateix amb les accions del seu proïsme. En general, ell no posa el sentit a les seves accions perquè siguin interpretades pels altres i, en cas que ho faci mitjançant possibles interpretacions anticipades, no perquè el proïsme *hagi* d'interpretar-les.

En altres paraules: tota acció humana està orientada cap a un sentit; no es tracta, però, del cas que tota acció humana posi un sentit. Això té molt a veure amb la categoria especial de l'acció social, és a dir, amb els actes comunicatius. Només quan el sentit s'afegeix explícitament a una interpretació anticipada a través d'altres interpretacions; quan el donar un sentit i l'interpretar un sentit es solidifica intersubjectivament; i només quan quelcom com un codi de sentit social i objectiu es conforma; només llavors, dic, toquem amb la comunicació en sentit estricte. En general, es pot diferenciar entre el sentit així establert i interpretat del sentit de l'acció tot anomenant-lo *significat*.

Si hom eixampla el concepte de comunicació (com avui dia sol passar), es pot parlar naturalment de tota acció social com a acció comunicativa, ja que tota acció social té un sentit que pot ser essencialment interpretat. Tanmateix, hom corre el risc d'ometre les diferències entre la constitució del sentit en l'acció social en general i la constitució del significat en concret dels actes comunicatius. Ja que, com s'ha dit, només aquest últim "sentit" s'estableix i s'interpreta com a tal. Faci-hom memòria que als actes comunicatius també cal fer diferència entre aquells que no se serveixen d'un sistema de signes quasi-ideal, p. ex. la llengua, d'aquells que sí ho fan. I entre aquests últims, cal donar especial atenció a aquelles formes on els actes comunicatius s'objectiven més enllà de l'acció concreta com a seqüències d'acció, p. ex., als textos. En aquest cas, es pot interpretar (aquí s'ha de dir millor: exposar) el text com a mostra (i no sols com a testimoni) d'actes comunicatius passats. Ja que també la interpretació dels actes comunicatius, però sobre tot la interpretació de l'objectivació dels actes comunicatius, la volem diferenciar termino-

lògicament de les interpretacions del sentit de les accions en general tot anomenant-les *exposicions*.

Certament, els actes comunicatius també són, en tot cas, accions socials, d'ençà que tinguin l'estructura bàsica de l'acció social. Per tant, al costat de llur significació específica intersubjectiva també tenen un sentit subjectiu. Però estan caracteritzats per llur significació davant de totes les altres formes de l'acció social: a través de l'estructura objectivada del sistema de signes quasi-ideal del donar sentit i de la interpretació del sentit, els actes comunicatius mateixos –segurament amb l'ajut dels actes comunicatius de l'acció social– són reconeixibles i reconstruïbles. Així, l'acció social assolix una forma històrica que va més enllà de la intersubjectivitat concreta de les relacions entre els homes.

No s'escau aquí ara de caracteritzar fenomenològicament la constitució dels sistemes de signes quasi-ideals en actes que donen sentit i actes que interpreten sentit. Ens limitarem a remarcar que aquests actes jeu en una forma complexa de l'apresentació: la relació significativa en què la dada present "desperta" allò no-present, on allò no-present és tematitzat. A més, val a dir que les condicions per a la constitució d'un sistema de signes quasi-ideal jeu en el món de la vida de la quotidianitat i són les següents: objectivitat de les dades que tenen una funció apreativa; pre-interpretativitat d'aquestes dades i expressabilitat (i.e., referència a la vida interna d'un altre Ego); productivitat tipificada de les dades en les accions d'una intersubjectivitat concreta. Cal finalment dir que un sistema de signes quasi-ideal només té lloc quan els actes comunicatius basats en els signes d'una intersubjectivitat concreta es separen justament de les condicions concretes d'aquesta intersubjectivitat. És a dir, quan els signes de l'actualitat de les experiències relatives a cada subjecte s'han després en bona mesura de la perspectiva espacial i temporal i de la individualitat de les experiències, però sobre tot de l'enclaustrament immediat de l'acció social. Més exactament: quan les interpretacions s'esdevenen significativo-trascendents, és a dir, independents del context.

V. Resum: comprensió del sentit, reconstrucció del sentit i hermenèutica sociològica

Resumim: les accions tenen un doble sentit. Es duen a terme concretament en referència a un projecte i poden ésser interpretades suplementàriament en connexió amb els diferents sistemes de rellevàncies subjectives. A més, les accions socials tenen també un sentit determinat per les institucions socials. Certament, el sentit objectiu de les institucions s'elabora en les accions subjectivament significatives i es conserva, es transforma o desapareix en elles. D'altra banda, el sentit subjectiu relatiu a cada acte és sempre independent

del sentit objectiu co-donat a través de les institucions socials i està amb aquesta en una connexió tipològicament reconstruïble.

Aquestes reconstruccions ja estan pre-científicament abordades en la comprensió quotidiana dels objectius pràctics. A les ciències socials, aquestes reconstruccions de primer nivell (per emprar un concepte creat per Alfred Schütz) són, diguem-ne, post-reconstruïts sistemàticament en un segon nivell. Aquí no es tracta encara d'una explicació de la realitat social, sinó de la seva preparació segmentada com a dada sociològica, de la reconstrucció descriptiva de la realitat social com a cas.

L'objectiu teòretic continua sent naturalment l'explicació. L'explicació té lloc en la subsumpció dels casos sota una generalització: sota connexions etiològiques, funcionals, etc. Les "dades" que s'expliquen, els "casos" posseeixen un tarannà actiu i per tant significacional. És a dir, que són pre-interpretats. I ho són en el projecte de l'agent, en una comprensió més o menys automàtica de l'acte mitjançant el co-agent i l'observador i en les interpretacions subsegüents. Aquestes comprensions i interpretacions elementals no tenen, però, l'estructura específica de l'exposició textual.

En la mesura que els actes comunicatius característics són justament *actes comunicatius*, tot el que s'ha dit també per a aquests. A més, els actes comunicatius tenen una estructura significal específica. Aquesta estructura pot derivar-se de la quasi-idealitat històrica dels sistemes de signes ("llengües"). La idealitat i alhora l'especificitat històrica d'aquesta comunicació no cerca només una "comprensió", és a dir, una reconstrucció tipològica del sentit de les accions subjectives, sinó també la seva "exposició", per a la qual el model textual de l'hermenèutica té un valor heurístic. Certament cal retre compte de les limitacions de la literatura hermenèutica, tot superant-les a través d'una teoria i d'una metodologia de les comunicacions normals i quotidianes. Car una hermenèutica dirigida exclusivament als textos estètics, teològics o jurídics no pot ajustar-se als processos comprensius de les significacions quotidianes.

Els actes comunicatius basats en signes i objectivats en textos són naturalment actes comunicatius, i allò que val en general també val per a ells. Així com la comprensió tipificada dels fets dels homes normals en accions socials quotidianes i en actes comunicatius trivials poden ésser reconstruïbles per les ciències socials com a part *essencial* de la realitat social, també els actes quotidians de comunicació objectivats als textos com ara les exposicions necessaris per a entendre'ls, es reconstrueixen sistemàticament. És a dir, doncs, que l'hermenèutica és un mètode en l'"elaboració de dades" de les ciències socials. Evidentment, també els textos provinents d'accions comunicatives no quotidianes pertanyen a l'esfera dels objectes i dels interessos de les ciències socials, per exemple, la sociologia de la religió, la sociologia de la literatura, la sociologia de l'art, la sociologia de la ciència, etc.

La historicitat d'aquests textos i llur contigüitat no quotidiana, específicament estètica, religiosa o científica, cal reflexionar-los conjuntament i sistemàticament en una reconstrucció hermenèutica de la ciència social constitutiva de dades. L'hermenèutica, tant dels textos quotidians com no quotidians és per tant, diguem-ne, un mètode de producció de dades per a un sector de l'objecte de les ciències socials. Es tracta d'una aplicació possible de la reconstrucció tipològica general del sentit dels actes que la realitat social transforma en una dada de les ciències socials, igual com les medicions preparen transformen la natura en una dada de les ciències naturals.